

Aðalskipulag Súðavíkurrepps 2018-2030
Viðauki - umhverfismat áætlana

Drög – í vinnslu

Kynning á vinnslustigi

12.12. 2018

1 Inngangur

Aðalskipulagið er háð umhverfismati áætlana skv. lögum nr. 105/2006. Umhverfismatið var unnið samhliða skipulagsvinnunni og *kynningar- og samráðsferli þessa* var fléttað saman við skipulagsvinnuna. Umhverfismatið er hluti af einstökum köflum greinargerðarinnar en hér er hins vegar birt niðurstaða matsins. Nánar er fjallað um uppbyggingu umhverfismatsins og ferli þessi í 1. kafla greinargerðarinnar.

Við gerð leiðarljóss og meginmarkmiða aðalskipulagsins var horft til laga og reglugerða sem fjalla um náttúru, samfélag og innviði og tengsl við sjálfbæra þróun. Stefna í einstökum þáttum var metin útfrá þessum grunni og í samræmi við *aðrar áætlanir og stefnuskjöl* sem þegar hafa verið umhverfismetin. Fjallað er um *valkosti* í umfjöllun um einstaka þætti hér á eftir.

Umhverfismatinu er skipt í tvo hluta. Í fyrri hlutanum er fjallað um heildaráhrif aðalskipulagsins með samanburði við aðrar áætlanir. Í seinni hluta viðaukans er fjallað um einstök viðfangsefni í aðalskipulaginu.

2 Heildaráhrif aðalskipulagsins

Í umhverfismatinu eru metin áhrif tiltekinna markmiða sem sett eru fram í aðalskipulaginu. Heildaráhrif aðalskipulagsins eru metin hér með samanburði við Landsskipulagsstefnu og Velferð til framtíðar, Stefnumörkun

íslenskra stjórnvalda um sjálfbæra þróun. Bæði þessi stefnuskjöl eru unnin með sjálfbæra þróun að leiðarljósi. Leiðarljós aðalskipulagsins byggir á og er samhljóma landsskipulagsstefnu.

Tafla 2.1 Umhverfisáhrif aðalskipulagsins. Samanburður stefnumörkunar aðalskipulagsins við landsskipulagsstefnu 2015-2026. Hafa skal í huga að markmiðin hafa mismikla tengingu við viðfangsefni aðalskipulags.

Markmið landsskipulagsstefnu	Samhljómur landsskipulagsstefnu og aðalskipulags Súðavíkurrepps			Nánari útfærsla á markmiði samkvæmt landsskipulagsstefnu
	Mikill	Takmarkaður	Lítill	
Styðja við búsetu og samfélag í dreifbýli með langtímasýn um ráðstöfun lands til nýtingar og verndar og samþættri stefnu um byggðapróun í þéttbýli og dreifbýli	x			Miðað við að beina vexti að þeim kjörum sem fyrir eru
Stuðla að heilnæmu umhverfi og verndun og varðveislu sérstæðrar náttúru og menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi	x			Gæta að því að byggð gangi ekki að óþörfu á svæði sem eru verðmæt til landbúnaðar eða vegna náttúruverndar
Skipulag landnotkunar stuðli að möguleikum á fjölbreyttri og hagkvæmri nýtingu landbúnaðarlands í sátt við umhverfið	x			Flokkun landbúnaðarlands, landslagsgreining og vistgerðaflokkun verði lögð til grundvallar skipulagsákvæðana um landbúnaðarland
Stuðla að eflingu ferðaþjónustu í dreifbýli um leið og gætt verði að því að varðveita þau gæði sem eru undirstaða ferðaþjónustu	x			Greina sérstöðu, styrkleika og staðaranda með tilliti til tækifæra í ferðaþjónustu
Gefa kost á að nýta orkulindir í dreifbýli með sjálfbærni og umhverfisvernd að leiðarljósi. Jafnframt gefi skipulag kost á uppbyggingu flutningsmannvirkja raforku. Mannvirki vegna orkuvinnslu og orkuflutnings falli sem best að landslagi og annarri landnotkun	x			Við skipulagsákvæðanir um nýja orkuvinnslukosti og lagningu raflína verði lagt mat á umhverfisáhrif, þar á meðal sjónræn áhrif, og leitast við að velja þann kost sem valdi minnstum neikvæðum umhverfisáhrifum

Markmið landsskipulagsstefnu	Samhljómur landsskipulagsstefnu og aðalskipulags Súðavíkurhrepps			Nánari útfærsla á markmiði samkvæmt landsskipulagsstefnu
	Mikill	Takmarkaður	Lítill	
Samþætt stefna um byggðapróun í þéttbýli og dreifbýli með áherslu á greiðar, öruggar og vistvænar samgöngur og fjölbreyttan ferðamáta	x			Gera grein fyrir og marka stefnu um aðra vegi en þjóðvegi í aðalskipulagi og stuðli að greiðum samgöngum innan skilgreindra vinnusóknar- og þjónustusvæða meginkjarna
Gefa kost á uppbyggingu fjarskiptamannvirkja til að tryggja örugg fjarskipti, um leið og gætt verði að áhrifum á náttúru og landslag	x			
Stuðla að öryggi almennings gagnvart náttúruvá og loftslagsbreytingum	x			Sérstaklega hugað að flóttaleiðum og brunavörnum í frístundabyggð og á skógræktarsvæðum
Stuðla að samkeppnishæfni og þoli samfélags í einstökum landshlutum og á landinu í heild	x			
Stuðla að gæðum í hinu byggða umhverfi og að yfirbragð og mælikvarði nýrrar byggðar falli að bæjarmynd viðkomandi staðar og sögulegri byggð	x			Sérstaklega hugað að almenningsrymum og útivistarsvæðum
Stuðla að heilnæmu umhverfi sem veiti góð skilyrði til búsetu og möguleika til fjölbreyttrar útiveru	x			Vatnsvernd, fráveita, vatnsveita, úrgangsmeðhöndlun, hljóðvist og loftgæði. Umhverfisvænar lausnir
Stuðla að samkeppnishæfni og eflingu samfélags og atvinnulífs	x			Öflugir innviðir. Uppbygging atvinnulífs til frambúðar
Samþætt stefna um byggð og samgöngur með áherslu á greiðar, öruggar og vistvænar samgöngur og fjölbreytta ferðamáta	x			Greiðar samgöngur innan skilgreindra vinnusóknar- og þjónustusvæða, með styrkingu byggðar að leiðarljósi

Markmið landsskipulagsstefnu	Samhljómur landsskipulagsstefnu og aðalskipulags Súðavíkurhrepps			Nánari útfærsla á markmiði samkvæmt landsskipulagsstefnu
	Mikill	Takmarkaður	Lítill	
Skipulag gefi kost á uppbyggingu fjarskiptamannvirkja til að tryggja örugg fjarskipti, um leið og gætt verði að umhverfisáhrifum	x			Póst og fjarskiptastofnun hafi forgöngu um gerð mælikvarða á sviði fjarskiptamála fyrir skipulagsgerð
Við skipulag byggðar verði tekið tillit til náttúruvár og loftslagsbreytinga	x			Upplýsingar Veðurstofu Íslands verði lagðar til grundvallar skipulagsákvörðunum
Skipulag nýtingar á haf- og strandsvæðum grundvallist á heildarsýn á málefni hafsins þar sem viðhaldið verði heilbrigði, líffræðilegri fjölbreytni og framleiðslugetu hafsins.	x			Skipulagsstofnun vinni að landfræðilegum gagnagrunni/vefgátt í samráði við hluteigandi stofnanir
Skipulagsákvörðanir um staðbundna nýtingu á haf- og strandsvæðum byggist á vistkerfisnálgun og stuðli þannig að viðhaldi vistkerfa og sjálfbærri nýtingu auðlinda	x			Stefnumótun í samræmi við umgjörð og fyrirmæli í löggjöfum
Stjórnýsla skipulagsmála á haf- og strandsvæðum verði skýr og samræmd. Aðkoma ólíkra stjórnvalda og hagsmunaaðila að skipulagsvinnunni verði tryggð og leitast við að koma í veg fyrir árekstra ólíkrar nýtingar og verndarsjónarmiða	x			Vinna að endurskoðun á skilgreiningu landnotkunarflokka í skipulagsreglugerð vegna hafnar- og iðnaðarsvæða utan þéttbýlis

Tafla 2.2 Umhverfisáhrif aðalskipulagsins. Samanburður stefnumörkunar aðalskipulagsins við stefnumörkun íslenskra stjórnvalda um sjálfbæra þróun (velferð til framtíðar). Hafa skal í huga að markmiðin hafa mismikla tengingu við viðfangsefni aðalskipulags.

Markmið – velferð til framtíðar	Samhljómur landsskipulagsstefnu og aðalskipulags Súðavíkurbreytingar			Nánar
	Mikill	Takmarkaður	Lítill	
Íbúar landsins búi við heilnæmt andrúmsloft þar sem mengun verði undir ströngustu mörkum á Evrópska efnahagssvæðinu	x			Betri vöktun loftmengunar og aukin upplýsingagjöf
Loftmengun af völdum umferðar, iðnaðar og annarrar starfsemi verði haldið í lágmarki eftir því sem kostur er	x			Minnkun svifryks í andrúmslofti. Hreinna eldsneyti og umhverfisvænni farartæki
Allir íbúar landsins eigi kost á nægu heilnæmu vatni, sem er ómengað af efnum og örverum, til neyslu og annarra nytja	x			Heildstæð lög um vatnsvernd
Mengun í ám og stöðuvötnum verði engin eða svo lítil að hún hafi ekki áhrif á vistkerfi ferskvatns, fiskgengd eða útivistargildi	x			Bætt vöktun á ferskvatni og neysluvatni. Allt neysluvatn standist heilbrigðiskröfur
Ísland verði ávallt virt sem framleiðandi heilnæmra og öruggra matvæla úr hágæða hráefnum í ómenguðu umhverfi	x			Umhverfiskröfur vegna matvælafyrirtækja
Notkun efna og efnavöru ógni ekki heilsu manna og umhverfi	x			Skráning og eftirlit efna
Dregið verði úr notkun sæfi- og varnarefna	x			Ábyrgð atvinnulífsins
Losun efna sem eru hættuleg heilbrigði og umhverfi verði takmörkuð eins og mögulegt er og verði hætt innan aldarfjórðungs	x			Framkvæmdaáætlun til að ná fram þeim markmiðum
Réttur almennings að frjálsum aðgengi að náttúru landsins (almannaréttur) verði ekki skertur nema þegar brýna nauðsyn ber til vegna náttúruverndarsjónarmiða	x			
Tekið verði tillit til útivistargildis svæðis við skipulag og ákvarðanir um landnýtingu	x			

Markmið – velferð til framtíðar	Samhljómur landsskipulagsstefnu og aðalskipulags Súðavíkurbrepps			Nánar
	Mikill	Takmarkaður	Lítill	
Vöxtur verði í ferðapjónustu á Íslandi og honum verði mætt með aðgerðum sem komi í veg fyrir skaða á náttúrunni vegna aukinnar umferðar	x			Umbætur á ferðamannastöðum, aukin landvarsla og fræðsla til ferðamanna. Þátttaka ferðamanna í kostnaði vegna eftirlits
Allir íbúar landsins búi við ásættanlegt öryggi með tilliti til náttúruvár	x			Efling almannavarna og rannsókna. Varnir reistar eða byggð aflögð á sérstökum hættusvæðum
Landnýtingu verði hagað með tilliti til náttúruvár	x			Áhættugreining fyrir fyrirhugaða byggð
Viðhaldið verði fjölbreytileika tegunda og vistgerða	x			Kortlagning á ástandi lífríkisins og ógnunum. Aukin friðun lykilvistgerða og búsvæða
Forðast verði eins og kostur er að skerða frekar votlendi, birkiskóga og önnur lykilvistkerfi Íslands	x			Sjálfbærar veiðar dýra
Unnið verði að endurheimt votlendis og annarra mikilvægra vistkerfa þar sem slíkt er talið mögulegt	x			Mótuð verði stefna um endurheimt landgæða þar sem tekið er á aðferðafræði, tegundavali og öðrum atriðum
Fjölbreytni jarðmyndana verði varðveitt með því að vernda þær sem eru sérstakar eða einstakar á svæðis-, lands, eða heimsvísu	x			Kerfisbundin skráning jarðmyndana. Fækkun náma og frágangur opinna náma
Nýting fiskistofna og annarra lifandi auðlinda hafsins verði ávallt sjálfbær og byggj á bestu tiltækum vísindalegum niðurstöðum	X			Vistkerfisnálgun (Reykjavíkuryfirlýsing) um ábyrgar fiskveiðar í vistkerfi sjávar. Umhverfisáhrif veiðarfæra
Þær auðlindir landsins sem felast í jarðvegi og gróðri, þar með töldum skógi, verði nýttar á sjálfbæran hátt samkvæmt bestu vísindalegri vitneskju	x			Stuðningur við landbótaáætlanir bænda. Landgræðsluáætlun til langs tíma. Aukin nytjaskógrækt og sjálfbær nýting afrétta og heimalanda

2.1 Atvinnulíf og innviðir

Fjallað er um atvinnulíf og þjónustu í köflum um samfélag og innviði. Helstu viðmið og vísar sem stuðst er við eru tilgreind í töflunni hér að neðan.

Tafla 2.3 Atvinnulíf og innviðir – viðmið og vísar.

<i>Viðmið</i>	<i>Vísar</i>
Byggðaáætlun	
Stöðugreining landshluta (innviðir)	
Hagvöxtur landshluta	
Samanburður við önnur sveitarfélög	
Sóknaráætlun Vestfjarða	
Stefnumörkun sveitarfélaga á Vestfjörðum – fyrstu skref	Staða atvinnulífs
Umhverfivottun Vestfjarða	Efnahagsþróun
Kerfisáætlun	Samgöngur
Samgönguáætlun	Þjónusta
Landsskipulagsstefna	Fjölbreytni
Sóknaráætlun Vestfjarða	
Stefnumörkun sveitarfélaga á Vestfjörðum – fyrstu skref	
Samanburður við önnur sveitarfélög	
Stöðugreining landshluta (Byggðastofnun)	
Byggðaáætlun	

Stefnan í aðalskipulaginu hefur jákvæð áhrif á atvinnulíf og þjónustu. Aðalskipulagið gerir ráð fyrir fjölbreyttri atvinnustarfsemi. Því til grundvallar er lagt upp með að grunngerð og þjónusta innan svæðisins verði samkeppnishæf við önnur sveitarfélögum á landinu. Sjálfbær þróun skal vera leiðarljós við atvinnuþróun.

Aðalskipulagið gerir ráð fyrir að nálægð við náttúruna og sérkenni svæðisins verði nýtt á jákvæðan hátt, svo sem við fiskeldi og í ferðaþjónustu. Skipulagið gerir einnig ráð fyrir kalkþörungaverksmiðju við Langeyri. Verksmiðjan mun skapa 15-20 ný störf í Súðavík og almennt mun aukinn kraftur í atvinnulífinu leiða til fólksfjölgunar og aukinnar þjónustu í sveitarfélaginu. Aukin fjölbreytni mun einnig stuðla að samfélagslegum og efnahagslegum stöðugleika. Uppbygging kalkþörungaverksmiðjunnar kallar á nýja dreifilínu sem mun auka raforkuöryggi í Súðavík.

Aðalskipulagið er í samræmi við markmið Ferðamálaáætlunar og markmið Landsskipulagsstefnu þar sem áhersla er lögð á ferðaþjónustu á grunni sérstöðu um umhverfisgæði. Stjórnvöld hafa breytt löggjöf sem snýr að fiskeldi og ný lög um skipulag á haf- og strandsvæðum tóku nýverið gildi. Eldisfyrirtæki hafa óskað eftir skýrari ramma til að vinna eftir, til að uppbygging þeirra geti verið hraðari og markvissari. Súðavíkurbreppur styður uppbyggingu í fiskeldi en telur mikilvægt að sjálfbær þróun og vistkerfisnálgun verði höfð að leiðarljósi við ákvarðanir í greininni.

Áhersla sveitarfélagsins er samhljóma þeim áherslum um uppbyggingu innviða sem Fjórðungssamband Vestfirðinga hefur unnið markvisst að allt síðasta skipulagstímabil Súðavíkurbrepps. Aðalskipulagið er einnig í samræmi við áherslur Vestfirskra sveitarfélaga um eflingu ferðaþjónustu og fiskeldis, sbr. umhverfsvottun sveitarfélaga og sameiginlega stefnuyfirlýsingu sveitarfélaga um fiskeldi. Stefnan í aðalskipulaginu er

einnig í samræmi við sameiginlega stefnu sveitarfélaga á Vestfjörðum um sjálfbæra þróun í umhverfislegu og félagslegu tilliti.

Í aðalskipulaginu eru tilgreindar framkvæmdir sem ekki eru á áætlun stjórnvalda. Jarðgöng á milli Álftafjarðar og Skutulsfjarðar eru ekki á samgönguáætlun og hringtenging raforku á Vestfjörðum er ekki tilgreint í kerfisáætlun Landsnets. Þessir tveir framkvæmdaþættir eru metnir sérstaklega í síðari hluta viðaukans.

Stefna aðalskipulagsins er í samræmi við byggðaáætlun og áætlanir ríkisins um uppbyggingu innviða. Í byggðaáætlun er lögð áhersla á uppbyggingu innviða, staðbundin verkefni, góða þjónustu og sjálfbæra þróun. Sérstaklega er fjallað um áskoranir tengdar fólksfækkun, loftslagsbreytingum, einhæfu atvinnulífi og tækninýjungum. Þessi viðfangsefni eru öll til umræðu í aðalskipulaginu og stefnumörkunin byggir á lögmálum sjálfbærrar þróunar, eins og áður kom fram.

Niðurstaða

Í heildina er gott samræmi á milli aðalskipulagsins og áætlana ríkisins og sveitarfélaga á Vestfjörðum hvað varðar atvinnulíf og innviði. Einstakar framkvæmdir eru metnar sérstaklega í umhverfismatinu en fyrrnefndar áætlanir ríkisins og vestfirskra sveitarfélaga hafa verið metnar m.t.t. umhverfisins, ýmist í samræmi við lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006, eða með annars konar greiningu óháð lögnum. Áhrif stefnunnar m.t.t. atvinnu og innviða eru því jákvæð og í samræmi við löggjöf og stefnu stjórnvalda um sjálfbæra þróun.

2.2 Lífríki og landslag

Í kafla 3 er fjallað um lífríki og landslag. Helstu viðmið og vísar sem stuðst var við eru tilgreind í töflunni hér að neðan.

Tafla 2.4 Lífríki og landslag – viðmið og vísar.

Viðmið	Vísar
Lög un náttúruvernd nr. 60/2016	
Velferð til framtíðar: Stefnumörkun stjórnvalda til 2020	
Náttúruverndaráætlun	Gróðurfar
Náttúruminjaskrá	Fuglalíf
Samningur um líffræðilega fjölbreytni	Náttúruminjar
Ramsarsamningurinn	Fágæti landslags
Bernarsamningurinn	Nýtingarsaga
Evrópski landslagssáttmálinn	Mengun
Landsskipulagsstefna	Röskun á náttúru
Sóknaráætlun Vestfjarða	Stærð víðerna
Stefnumörkun sveitarfélaga á Vestfjörðum – fyrstu skref	Lífverur á válista
Stöðugreining landshluta (Byggðastofnun)	

Í greinargerðinni er vísað í náttúruverndarlög og helstu áætlanir og stefnuskjöl sem tengjast verndun lífríkis og landslags, svo sem náttúruverndaráætlun, velferð til framtíðar og landsskipulagsstefnu. Stefna aðalskipulagsins byggir á þessum stefnuskjöllum.

Í aðalskipulaginu er fjallað um mat á verndargildi náttúrunnar út frá þjónustu vistkerfa, þ.e. þjónustu sem maðurinn er algerlega háður. Til viðbótar er fjallað um gildi náttúrunnar og verðmætamat. Reynt er að draga fram

mikilvægi náttúrunnar fyrir komandi kynslóðir auk þess að ræða um verðmæti sem ekki eru háð hagsmunum mannsins.

Sérstaklega er hugað að sérkennum svæðisins, en upplýsingar um þau er m.a. að finna í náttúruminjaskrá, náttúrufarsúttektum og stefnumörkun ferðaþjónustunnar en einnig í umræðum skipulagshóps aðalskipulagsins og íbúðþings sem haldið var í Súðavík árið 2017.

Sett eru almenn ákvæði um lífríki og landslag en einnig eru ákveðin svæði hverfisvernduð. Hverfisverndarákvæðunum er ætlað að hlífa viðkomandi svæðum fyrir óæskilegu raski – að tryggja verndun þeirra auðlinda og verðmæta sem hafa verndargildi eða aukið geta velferð íbúa og gesta á svæðinu.

Náttúrulegir birkiskógar fá sérstaka umfjöllun. Þeir setja sterkan svip sinn á Djúpið og eru eitt af meginsérkennum þess. Gildi þeirra er margþætt eins og fram kemur í kafla um náttúru.

Mörkuð er sú stefna að nýting auðlinda og náttúru verði með sjálfbærum hætti þannig að við ákvarðanatöku verði tekið tillit til komandi kynslóða og náttúrunnar. Einnig skal vernda sérkenni svæðisins, líffræðilega fjölbreytni

2.3 Menningar- og búsetuminjar

Í kafla 8 er fjallað um menningar- og búsetuminjar. Lög um menningarminjar nr. 80/2012 hafa m.a. það markmið að stuðla að verndun menningarminja og tryggja að íslenskum menningararfi verði skilað óspilltum til komandi

Tafla 2.5 Menningar- og búsetuminjar – viðmið og vísar.

<i>Viðmið</i>	<i>Vísar</i>
Lög um menningarminjar nr. 80/2012	
Stefna íslenskra stjórnvalda um byggingarlist	
Fornleifaskrár	Fornleifaskráning
Samningurinn um heimsminjar	Húsasaga
Granada-samningurinn	Aldur húsa
Möltusamningurinn	Varðveisla bygginga og götumynda
Velferð til framtíðar	
Landsskipulagsstefna	

og landslagsheildir. Öll önnur nýting, svo sem í tengslum við atvinnumál eða uppbyggingu innviða, á að vera í samræmi við þessi verndarmarmið.

Niðurstaða

Samkvæmt aðalskipulaginu skal öll nýting skal vera í samræmi við markmið um verndun náttúru með áherslu á sjálfbæra þróun og vistkerfisnálgun. Verndun sérkenna svæðisins, líffræðilegrar fjölbreytni og landslagsheilda er í samræmi við stefnu stjórnvalda, löggjöf er varðar lífríki og landslag sem og svæðisbundnar greiningar. Í heildina er gott samræmi á milli aðalskipulagsins og áætlana ríkisins og sveitarfélaga á Vestfjörðum.

kynslóða. Lögunum er einnig ætlað að auðvelda aðgengi að minjum. Helstu viðmið og vísar sem stuðst var við eru tilgreind í töflunni hér að neðan.

Í aðalskipulaginu er yfirlit yfir skráðar fornleifar en ekki hefur farið fram kerfisbundin skráning á öllum jörðum í sveitarfélaginu. Ráðgert er að skráning fornleifa á skipulagstímabilinu fari fram samhliða deiliskipulagsvinnu, leyfisveitingum og framkvæmdum eftir því sem við á. Í aðalskipulaginu er sérstök umfjöllun um byggingararf og húsfriðun. Friðuð hús eru tilgreind en einnig hús sem eru eldri en 100 ára eða verða eldri en 100 ára á skipulagstímabilinu og skulu því friðuð skv. lögum um menningarminjar.

Markmið aðalskipulagsins er að vernda menningar- og búsetuminjar fyrir framkvæmdum, athöfnum og annarri nýtingu, svo sem mannvirkjagerð, skógrækt og ágangi búfjár. Jafnframt skal leitast við að verja minjar vegna ágangs sjávar. Einnig er markmið skipulagsins að íbúar og gestir geti notið þeirrar menningar og sögu sem búsetuminjarnar geyma. Áhersla er lögð á að beina framkvæmdum og öðrum athöfnum sem geta skert gildi fornminja frá minjastöðum eins og kostur er, en að öðrum kosti tilkynna Minjastofnun um framkvæmdir. Gamlar byggingar með verndargildi skulu varðveittar, skv. aðalskipulaginu. Svæði tengd sögu, þjóðháttum, atvinnusögu eru einnig vernduð. Dæmi um þetta eru fornar gönguleiðir. Í aðalskipulaginu er mörkuð sérstök stefna um varðveislu bygginga og götumynda. Þar er lögð áhersla á að að sérkenni Súðavíkur fái að njóta sín.

Menningarminjar eru sérstaklega verndaðar með hverfisverndarákvæðum. Markmið hverfisverndar er að tryggja verndun þeirra auðlinda og menningarminja sem hafa verndargildi eða geta aukið velferð íbúa og gesta á svæðinu. Hverfisverndinni er einnig ætlað að skapa umhverfi sem styrkir efnahagslegan og samfélagslegan grunn Súðavíkur og að styrkja jákvæða þróun sveitarfélagsins. Reynt er að tryggja að tengsl bæjarins við söguna glatist ekki. Við deiliskipulagsgerð á hverfisvernduðum svæðum í dreifbýli og svæðum á náttúruminjasrá skal, samkvæmt aðalskipulaginu, gera sérstaka greiningu á áhrifum skipulagsins (sjá leiðbeiningar í viðauka).

Aðalskipulagið er í samræmi við þá stefnu sem mörkuð er um verndun sögu og menningargæða í landsskipulagsstefnu. Þar segir að skipulagsákvæðanir um staðsetningu og hönnun nýrra mannvirkja í dreifbýli skuli taka mið af byggingarhefðum og að leitast skuli við að varðveita menningargæði.

Niðurstaða

Sú stefna sem mörkuð er í aðalskipulaginu um menningar og búsetuminjar er í góðu samræmi við lög um menningarminjar, stefnu íslenskra stjórnvalda og alþjóðlega samninga, svo sem velferð til framtíðar og stefnu um byggingarlist. Menningar- og búsetuminjar á Vestfjörðum eru hluti af ímynd svæðisins og m.a. hluti af markaðssetningu í ferðaþjónustu. Í aðalskipulaginu er einnig lögð áhersla á að við allar framkvæmdir, t.d. tengdri atvinnustarfsemi og innviðaupbyggingu, skuli horft til verndar menningarminja.

2.4 Loftslagsbreytingar

Í kafla 4 um náttúruvá er fjallað um loftslagsbreytingar og sjávarrof. Loftslagsbreytingar eru af mörgum taldar eitt mikilvægasta málefni 21. aldarinnar. Nýjar upplýsingar um loftslagsvá benda til að grípa verði til róttækra aðgerða, eigi alþjóðleg markmið vegna ofhlýnunar jarðar að nást.

Tafla 2.6 Loftslagsbreytingar – viðmið og vísar.

<i>Viðmið</i>	<i>Vísar</i>
Velferð til framtíðar – stefnumörkun íslenskra stjórnvalda um sjálfbæra þróun.	Bílaumferð
Stefna Íslands í loftslagsmálum	Göngustígar
Velferð til framtíðar	Plöntuð tré
Landsskipulagsstefna	Umfang gróðurs og skóga og röskun á náttúrulegum skógum
Rit umhverfis- og auðlindaráðuneytisins um endurheimt votlendis (2016)	Endurheimt votlendi

Stjórnvöld á Íslandi kynntu í september 2018 aðgerðaáætlun í loftslagsmálum fyrir tímabilið 2018-2030. Markmiðið með áætluninni er að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og stuðla að aukinni kolefnisbindingu þannig að Ísland geti staðið við markmið Parísarsamkomulagsins og markmið ríkisstjórnarinnar um kolefnishlutleysi á Íslandi árið 2040. Umræðan undanfarin misseri hefur beinst að sveitarfélögum og hlutverki þeirra við laus þeirra vandamála sem uppi eru í þessum efnunum. Stuðst var við eftirfarandi viðmið og vísa við mat á áhrifum stefnunnar á lífríki og landslag.

Stefna Súðavíkurhrepps er að landnýtingu verði hagað m.t.t. náttúruvá og að eignir verði sem best varðar fyrir náttúruvá. Verkefni hreppsins á skipulagstímabilinu er að draga úr loftslagsbreytingum en einnig að aðlagast

Helstu viðmið og vísar sem stuðst var við eru tilgreind í töflunni hér að neðan.

Þeim breytingum sem kunna að verða vegna þeirra. Markmið hreppsins eru að draga úr loftslagsbreytinum með minni eldsneytisnotkun, endurheimt votlendis og skógrækt. Aðeins lítt hluti þéttbýlisins flokkast sem lágsvæði. Aðlögun getur m.a. falist í því að fyrirbyggja tjón vegna sjávarflóða og eflingu innviða, svo sem fráveitu, vegna breyttra umhverfisaðstæðna.

Skipulag er áhrifamikið stjórnæki til að hafa áhrif á loftslagsbreytingar. Í leiðarljósi landsskipulagsstefnu og aðalskipulags Súðavíkurhrepps segir að skipulag byggðar og landnotkunar skuli vera sveigjanlegt og stuðla að seiglu gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum.

Búist er við að umhverfisbreytingar muni ná yfir langt tímabil og mikil óvissa er um hvernig þær verða. Aukinn skilningur á vandamálinu, breytingar í

viðhorfum almennings, og hröð tækniþróun kalla á sveigjanlegt skipulag. Einnig er mikilvægt að festa (seigla) sé til staðar, þannig að markmið um samdrátt í losun gróðurhúsalofttegunda og aðrar aðgerðir geti staðist.

Niðurstaða

Aðalskipulagið gerir ráð fyrir að dregið verði úr losun gróðurhúsaáhrifa en einnig að kolefnisbinding verði aukin. Sveitarfélagið þarf jafnframt að

2.5 Félags- og velferðarmál

Í aðalskipulaginu er lögð áhersla á að allir íbúar sveitarfélagsins geti átt jafna möguleika á að njóta eigin atorku og þroska hæfileika sína óháð kyni og geti þannig tekið þátt í að þróa og efla samfélagið. Einnig er mörkuð sú stefna að Súðavíkurbúar verði fjölskylduvænt samfélag án aðgreiningar og með aðgengi að þjónustu fyrir alla. Skapað er svigrúm til að hægt sé að nýta

Tafla 2.7 Félags- og velferðarmál – viðmið og vísar.

Viðmið	Vísar
Velferð til framtíðar – stefnumörkun íslenskra stjórnvalda um sjálfbæra þróun.	Framboð og eftirspurn þjónustu
Landsskipulagsstefna	Aðgengi að þjónustu
Sóknaráætlun Vestfjarða	Lýðheilsa og þættir sem stuðla að bættri lýðheilsu
Stefnumörkun sveitarfélaga á Vestfjörðum – fyrstu skref	Menningarframboð
Samanburður við önnur sveitarfélög	Dvalarúrræði fyrir eldri borgara
Stöðugreining landshluta (Byggðastofnun)	
Önnur Stefnumskjöl um menntamál, menningarmál, félagsmál og heilbrigðismál	

Aðalskipulaginu er ætlað að efla lýðheilsu í sveitarfélaginu, m.a. með þátttöku í verkefnum Heilsuefandi Súðavík. Það er hluti af stærra verkefni í fleiri sveitarfélögum og í samstarfi við landlæknisembættið. Markmið þess

aðlagast breyttum umhverfisaðstæðum. Hraðar tækniþróunir, betri skilningur á eðli og afleiðingum loftslagsbreytinga og breytt viðhorf almennings kalla á sveigju í aðalskipulaginu. Aðalskipulagið samrýmist vel stefnu stjórnvalda í loftslagsmálum, svo sem aðgerðaráætlunum í loftslagsmálum 2018-2030 og landsskipulagsstefnu.

nálægð við náttúruna og nýta sérkenni á sjálfbæran hátt til að auka lífsgæði íbúa og komandi kynslóða. Íbúar sækjast eftir blómlegu mannlífi og vilja efla menningar- og fræðastörf. Helstu viðmið og vísar sem stuðst var við eru tilgreind í töflunni hér að neðan.

er að er að efla lýðheilsu íbúa með því að styrkja líkamlegt, andlegt og næringarlegt atgervi fólks í Súðavíkurbúum.

Gert ráð fyrir nýjum dvalarúrræðum fyrir eldri borgara í aðalskipulaginu. Í skipulagsvinnunni var gerð greining á mögulegum staðsetningum nýrra íbúða fyrir eldri borgara. Niðurstaðan varð sú að staðsetja íbúðir fyrir eldri borgara (S2) nálægt miðsvæðinu og þannig nýta kosti þess fyrir íbúana en jafnframt mun það styrkja miðbæinn.

Reynt er, í skipulaginu, að skapa rými fyrir þá starfsemi og þjónustu sem bjóða á uppá. Reynt er að vernda og tengja saman menningarsöguleg og náttúruleg sérkenni svæðisins, sbr. umfjöllun hér að framan um lífríki og landslag og menningar- og búsetuminjar. Einnig er lögð áhersla á félagsauðinn í sveitarfélaginu og að hver einstaklingur geti eftt samfélagið með sínum hæfileikum. Stuðst var við eftirfarandi viðmið og vísa við mat á áhrifum stefnunnar á félags- og velferðarmál.

2.6 Útivist og öryggi

Í kafla um náttúruvá er fjallað um ofanflóð og sérstök umfjöllun er um útivist í samfélagskafla aðalskipulagsins. Stefna sveitarfélagsins m.t.t. náttúruvár er að allir íbúar búi við ásættanlegt öryggi, að landnýtingu verði hagað m.t.t.

Tafla 2.8 Útivist og öryggi – viðmið og vísar.

Viðmið	Vísar
Lýðheilsustefna og aðgerðir sem stuðla að heilsueflandi samfélagi	Aðgengi að náttúru Göngustígar og græn svæði
Velferð til framtíðar	Ofanflóðahætta
Landsskipulagsstefna	Lýðheilsa og þættir sem stuðla að bættri lýðheilsu

Í lögum um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum nr. 49/1997 og reglugerð nr. 505/2000 um hættumat vegna ofanflóða, flokkun og nýtingu

Niðurstaða

Í aðalskipulaginu er mörkuð stefna um almenna samfélagsþjónustu í samræmi við skipulagslög. Aðalskipulagið gengur þó lengra og fjallar um aðgengi, þátttöku íbúa í þróun samfélagsins og hvernig nýta má sérkenni á sjálfbæran hátt til þess að bæta lífsgæðin, m.a. með öflugum menningarstarfi. Mörkuð ef stefna um bætt aðstöðu fyrir eldri borgara og eflingu lýðheilsu í tengslum við verkefni hjá landlæknisembættinu. Þetta er í samræmi við stefnu sveitarfélaga á Vestfjörðum og stefnu stjórnvalda um að sérkenni og sérstaða svæða verði nýtt til að bæta lífsgæði.

náttúruvárinna og að eignir verði sem best varðar. Helstu viðmið og vísar sem stuðst var við eru tilgreind í töflunni hér að neðan.

hættusvæða og gerð bráðabirgðahættumats m.s.br. eru skýrar reglur um hættumat og nýtingarreglur vegna ofanflóða. Stefnan í aðalskipulaginu byggir á þeim nýtingarreglum sem settar eru í þessari löggjöf. Lögð er

áhersla á að beina nýbyggingum og starfsemi af hættusvæðum og inn á örugg svæði.

Markmið aðalskipulagsins er einnig í samræmi við stefnu stjórnvalda um sjálfbæra þróun en þar eru sett þau markmið að allir íbúar landsins búi við ásættanlegt öryggi með tilliti til náttúruvár og að landnýtingu verði hagað með tilliti til náttúruvár

Stefna Súðavíkurbrepps m.t.t. útivistar er að hvetja til útivistar, íþrótt- og tómstundastarfa. Nýta á nálægðina við náttúruna og sérkennin á sjálfbæran hátt með þetta að markmiði en einnig að efla tengsl íbúa við náttúru og umhverfi. Súðavíkurbreppur er þátttakandi í verkefninu heilsueflandi samfélag í Súðavík. Eins og fram kom að framan er verkefnið unnið í fleiri sveitarfélögum og í samstarfi við landlæknisembættið með það að markmiði að efla lýðheilsu íbúa með því að styrkja líkamlegt, andlegt og næringarlegt atgervi fólks í Súðavíkurbreppi.

Í þéttbýlinu er gott net göngustíga en áfram verður unnið að gerð göngustíga, m.a. tengingu á milli eldri og nýrri byggðar í þéttbýlinu. Í eldri byggðinni er Raggagarður mikið aðdráttarafl fyrir íbúa og ferðamenn. Gert

er ráð fyrir samfelldu útivistarsvæði umhverfis bæjarkjarnann. Í Súðavík hefur verið starfandi göngufélag sem staðið hefur fyrir viðburðum og gönguferðum. Göngustígar og aðrir innviðir og svæði fyrir útivist auka lífsgæði íbúa í Súðavík en eru einnig aðdráttarafl fyrir ferðamenn.

Aðgengi að náttúrunni og varðveisla svæða sem henta til útivistar er mikilvæg. Seljaland í botni Álftafjarðar, Hestfjarðarbotn, Heydalur, Reykjanes og fleiri svæði eru dæmi um svæði sem laða gesti að. Birkiskógarnir í Djúpinu og bláberjalyngið eru eitt af einkennum svæðisins. Í aðalskipulaginu er sérstök áhersla lögð á gott aðgengi að skógunum sem útivistarsvæði og að þeim verði hlíft við raski.

Niðurstaða

Stefnan sem hér er mörkuð hefur jákvæð áhrif á heilsu og vellíðan fólks. Hún er í samræmi við stefnu stjórnvalda um lýðheilsu og sjálfbæra þróun. Markmið um verndun náttúru og útivist eru samhljóma í aðalskipulaginu. Varðveisla birkiskóga til útivistar styður við markmið um bindingu kolefnis til að draga úr gróðurhúsaáhrifum.

3 Mat á áhrifum einstakra framkvæmda

3.1 Kalkpörungaverksmiðja

Íslenska Kalkpörungafélagið og Súðavíkurreppur hafa í sameiningu undanfarin misseri skoðað möguleika á að reist verði verksmiðja við Langeyri í Álftafirði til að vinna allt að 120.000 m³ af kalkpörungaseti. Efnið yrði flutt af botni Ísafjarðardjúps til vinnslu í verksmiðjunni. Vinnslu og aðstæðum við Langeyri er nánar lýst í atvinnukafla greinargerðarinnar.

Íslenska kalkpörungafélagið birti frummatsskýrslu sína um verkefnið í ágúst 2017. Þar er fjallað annars vegar um áhrif efnistökkunnar af hafsbotni og hins

3.1.1 Markmið aðalskipulagsins

Atvinnuþróun

- ✓ Að grunnur verði lagður að fjölbreyttri atvinnustarfsemi, m.a. með því að:
 - Tryggja að grunngerð og þjónusta innan svæðisins verði samkeppnishæf við önnur sveitarfélög á landinu.
 - Hlúa að þeirri atvinnustarfsemi sem er til staðar.
 - Stuðla að auknum tækifærum til nýsköpunar og virkja frumkvöðlakraftinn á svæðinu.
- ✓ Að sjálfbær þróun verði höfð að leiðarljósi við atvinnuþróun.
- ✓ Að nálægð við náttúruna og sérkenni verði nýtt til atvinnuþróunar.

vegar áhrif verksmiðjunnar (VSÓ ráðgjöf og Íslenska kalkpörungafélagið, 2017). M.a. er fjallað um áhrif verksmiðjunnar á loftgæði, losun gróðurhúsalofttegunda, hávaða og fornleifar. Áhrif kalkpörungaverksmiðju eru nokkuð vel þekkt enda er sambærileg verksmiðja á Bíldudal. Ekki voru metnir mismunandi valkostir m.t.t. staðsetningar verksmiðjunnar í frummatsskýrslunni.

Hafnarsvæði

- ✓ Að aðstaða og þjónusta á hafnarsvæðum miðist við þarfir og áherslur sem settar eru fram í aðalskipulaginu um atvinnumál. Má sérstaklega nefna smábátaútgerð, fiskeldi og annan sjávarútveg, skemmti- og frístundabáta og ferðaþjónustu.
- ✓ Að haldið verði opnum fleiri þróunarmöguleikum fyrir hafnsækna starfsemi.
- ✓ Að ásýnd og umgengni á hafnarsvæðum verði til fyrirmyndar.
- ✓ Ný höfn fyrir fjölbreytta starfsemi, s.s. kalkpörungaverksmiðju.
- ✓ Að bæta hafnaraðstöðu í Vigur, þannig að hún nýtist í ferðaþjónustu.

Iðnaðar og athafnasvæði

- ✓ Nægt framboð verði tiltækt af iðnaðar- og athafnalóðum á hverjum tíma.
- ✓ Taka skal tillit til sögu og verndargildis húsa og umhverfis við nýtingu eldri húsa í atvinnuskini.
- ✓ Áhersla er lögð á að umgengni verði til fyrirmyndar og umhverfi snyrtilegt á iðnaðar- og athafnasvæðum.
- ✓ Gert er ráð fyrir að kalkpörungaverksmiðja rísi á landfyllingu innan Langeyrar.

3.1.2 Valkostir og áhrifaþættir

Helstu **áhrifaþættir** fyrirhugaðrar verksmiðju eru eftirfarandi:

- ✓ Vinnsla og meðhöndlun kalkpörungasetsins getur valdið foki á fínefnum, hávaðamengun og skolun efnis úr hráefnislóni í sjóinn.
- ✓ Verksmiðjan sjálf hefur áhrif á ásýnd svæðisins.
- ✓ Landfyllingin getur haft áhrif á fornminjar á sjávarbotni og náttúru.
- ✓ Fyllingin tekur ákveðið rými og þrengir að núverandi starfsemi og takmarkar þróunarmöguleika svæðisins.
- ✓ Efnistaka setsins í Ísafjarðardjúpi hefur áhrif á sjávarbotninn, búsvæði í sjónum og aðra nýtingu.

- ✓ Áhersla verði lögð á endurnýjanlega orkugjafa og möguleikar á aukinni raforkuframleiðslu í sveitarfélaginu.
 - Gert verði ráð fyrir smávirkjunum án þessa að aðalskipulaginu verði breytt.
 - Skoðaðir verði möguleikar á stærri virkjunum í Ísafjarðardjúpi.
- ✓ Fyrirkomulag á sorpgámasvæðum verði til fyrirmyndar og í sátt við íbúa sveitarfélagsins.

Skoðaðir voru 3 **valkostir**.

- A. Kalkpörungaverksmiðja rísi á fyllingu við innanverða Langeyri. Vegagerðin gerði kostnaðar- og framkvæmdaáætlanir fyrir þrjár mismunandi útfærslur á þessum valkosti (Vegagerðin, júní 2018):
 - 1) 110 m breið og 260 m löng landfylling um 200 m innan við Langeyri.
 - 2) 100 m breið og 290 m löng landfylling innan við Langeyri.
 - 3) 75 m breið og 370 m löng landfylling innan við Langeyri. Í öllum þessum tilvikum er gert ráð fyrir 80 m löngum bryggjukanti og grjótvörn.
- B. Kalkpörungaverksmiðja rísi á 100 m breiðri og 290 m langri fyllingu um 800 m innan við Langeyri. Í þessum valkosti er gert ráð fyrir að fast efni á landi verði losað. Vegagerðin gerði kostnaðar- og framkvæmdaáætlun fyrir þennan valkost (Valkostur 4 í minnisblaði Vegagerðarinnar frá ágúst 2018.).
- C. Ekki verði gert ráð fyrir kalkpörungaverksmiðju.

3.1.3 Mat á áhrifum kalkþörungaverksmiðju

Hér er fjallað almennt um áhrif kalkþörungaverksmiðju innan við Langeyri á umhverfi og samfélag, óháð nákvæmri staðsetningu hennar. Í næsta kafla er fjallað um áhrif hvers valkosta fyrir sig.

Efnistaka

Í frummatsskýrslu framkvæmdaaðila er fjallað um grunnástand svæðisins og áhrif á aðra nýtingu þess. Þar kemur m.a. fram að ekki er búist við miklum áhrifum á veiðar og fiskeldi.

Í frummatsskýrslu kemur fram að ráðgert sé að flytja lifandi yfirborðslag kalþörungum og því verði áhrifin á lífríki botns og kalkþörungasetið óveruleg, en kalkþörungar eru mjög hægvaxta lífverur. Vinna á um 18% af kalkþörungaseti í Ísafjarðardjúpi og því er ekki hætt á ofnýtingu. Við Reykjanes í Ísafjarðardjúpi er talið að kalkþörungaset hafi hlaðist upp í a.m.k. 10 þúsund ár. Í ljósi þessa er ekki hægt að segja að nám kalkþörungasetis sé sjálfbært. Ísland er aðili að Bernar samningnum og OSPAR samningnum en markmið þeirra er að varðveita líffræðilegan fjölbreytileika. Niðurstaða frummatsskýrslunnar er að fyrirhuguð efnistaka hafi ekki umtalsverð umhverfisáhrif í skilningi laga nr. 106/2000.

Efnistökusvæðin eru utan við skipulagssvæðið og aðliggjandi land tilheyrir öðru sveitarfélagi. Ekki er fjallað nánar um þetta hér.

Fornleifar

Gerð hefur verið fornleifakönnun við Langeyri af Ragnari Edvardssyni (2017). Þar kemur m.a. fram að til eru ritaðar heimildir um búsetu á Langeyri allt frá miðöldum. Jafnframt segir: „Engir minjastaðir á Langeyri eru á friðlýsingaskrá en allar minjar þekktar og óþekktar falla undir verndunarskilyrði laga um menningarminjar nr. 80/2012. Minjar eftir veru norskra hvalveiðimanna á Vestfjörðum og Austfjörðum á 19. öld eru fáar og þar af leiðandi fágætar. Þær hafa mikið bæði innlent og alþjóðlegt

verndargildi, vegna þess að þær eru hluti af sögu nútímavæðingar íslensks sjávarútvegs, hluti af sögu alþjóðlegra hvalveiða í atvinnuskyni og einnig eru þær hluti af 19. aldar sögu Norðmanna. Hvalveiðistöðin á Langeyri var ein stærsta hvalveiðistöð sem Norðmenn reistu á Vestfjörðum.“

Samkvæmt fornleifakönnun eru hvalbein grafin í setið innan við Langeyri. Slík bein hafa mikið fornleifafræðilegt gildi. Ráðgert er að hvalbein sem þarna eru verði tekin til varðveislu eða fjarlægð út fyrir framkvæmdasvæðið. Samkvæmt frummatsskýrslunni eru áhrif fyrirhugaðrar landfyllingar vegna verksmiðju við Langeyri á fornleifar talin óveruleg ef tekið er tillit til mótvægisáðgerða sem fela í sér m.a. tilflutning á hvalbeinum sem grafin eru í setinu.

Loftgæði og vatnsgæði

Ryk myndast við vinnslu kalkþörungasetis og getur það valdið loftmengun í næsta nágrenni sé ekki settur upp mengunarvarnabúnaður. Í frummatsskýrslu kemur fram að kröfur í starfsleyfi um styrk ryks í útblæstri séu óvenjumiklar í Kalkþörungaverksmiðjunni á Bíldudal í samanburði við aðrar verksmiðjur hér á landi. Ryk frá efnishaugum getur einnig breiðst út og gerist það helst í þurrki og vindi. Í frummatsskýrslunni kemur fram að ýmsar leiðir séu færar til að draga úr loftmengun. Einnig kemur fram að afsog frá ryk uppsprettu í þurrkara og myllu ásamt öðrum hreinsibúnaði verði þannig að verksmiðjan standist kröfur sem settar verði í starfsleyfi og viðmiðunarmörk í lögum og reglum.

Í frummatsskýrslunni er þess getið að þess verði gætt eins og hægt er að ekki berist óeðlilega mikið set til sjávar frá hráefnislóninu. Gera verður þó ráð fyrir að set muni berast úr hráefnislóninu í gegnum grjóttgarð og til sjávar. Vöktun vegna sambærilegrar verksmiðju í Bíldudal bendir til að búast megi við því að gruggið sem berst til sjávar sé svo fínt að það muni skolast burt með hafstraumum. Ríkjandi vindátt blæs frá austri og inn yfir landið.

Samkvæmt upplýsingum frá framkvæmdaaðila er gert ráð fyrir settjörn sem taka á við seti og koma í veg fyrir að það berist til sjávar.

Losun gróðurhúsalofttegunda

Gert er ráð fyrir að þurrkari verksmiðjunnar verði keyrður á própangasi þar til raforka verður tiltæk í Súðavík. Í frummatsskýrslunni kemur fram að gera megi ráð fyrir um 1094 tonnum af CO₂ ígildum á ári, sem samsvarar um 0,6% af losun í málaflokknum rafmagn og hiti árið 2014. Kalkþörungafélagið hefur lýst áhuga á að standa fyrir gróðursetningu og/eða uppgræðslu sem mótvægisáðgerð við þessa losun.

Samkvæmt ákvæðum aðalskipulagsins er gert ráð fyrir trjám í og við þéttbýlið.

Hávaði

Í frummatsskýrslu Kalkþörungafélagsins kemur fram að ekki er talið líklegt að verksmiðjan á Langeyri muni valda ónæði vegna hávaða. Er þar horft til sambærilegrar verksmiðju á Bíldudal. Í starfsleyfi má gera ráð fyrir að hávaði fari ekki yfir 70 dB við lóðamörk verksmiðju. Samkvæmt reglugerð 724/2008 eru mörk fyrir hávaða frá atvinnustarfsemi 50 dB að degi til á íbúðarsvæðum og 40 dB að nóttu. Samkvæmt mati á hávaða í Súðavík er búist við hljóðstigi undir 35 dB ofan Langeyrartjarnar en þar er gert ráð fyrir frístundabyggð í aðalskipulaginu.

Ásýnd

Fjörur við Langeyri, sem eru óraskaðar, og eldri byggingar og mannvirki setja svip sinn á umhverfið. Í aðalskipulagi hreppsins frá 1999-2018 er gert ráð fyrir athafna- og iðnaðarsvæði á Langeyri. Þar er nú gömul bryggja og Hraðfrystihúsið Gunnvör á byggingar á innri hluta Langeyrar. Fyrirtækið hyggur mögulega á nýtingu á þeim í tengslum við fiskeldi í Ísafjarðardjúpi. Kalkþörungaverksmiðjan og landfyllingin sem hún stendur á munu því valda talsverðum ásýndarbreytingum, líkt og fjallað er um í frummatsskýrslunni. Fram kemur að breytingin verði mest þegar horft er úr suðri, svo sem þegar ekið er út Álftafjörð en búast má við óverulegum breytingum á ásýnd frá ystu íbúðarbyggð. Verksmiðjan mun einnig verða mjög sýnileg í austanverðum firðinum.

Þróunarmöguleikar og önnur starfsemi

Kalkþörungaverksmiðjan þarf allmikið landrými. Landrými í Súðavík er hins vegar takmarkað og því hefur tilkoma verksmiðjunnar áhrif á framtíðarþróunarmöguleika í Súðavík. Verksmiðjan og ónæði sem henni fylgir hefur einnig neikvæð áhrif á þá starfsemi sem fyrir er á Langeyri.

Samfélagsleg áhrif

Ráðgjafafyrirtækið KPMG vann úttekt á samfélagslegum áhrifum Kalkþörungaverksmiðju fyrir Súðavíkurrepp árið 2017. Niðurstöður úttektarinnar eru birtar í töflunni hér að neðan (KMPG, 2017).

Tafla 3.1 Samantekt samfélagslegra áhrifa vegna kalkþörungaverksmiðju í Súðavík (KPMG, 2017)

Reynslutölur af rekstri kalkþörungaverksmiðju	Velta á síðasta ári nam alls 6,1 m EUR hjá Íslenska kalkþörungafélaginu efh. og jókst um 200 þús. EUR frá árinu áður. Ef tekið er tillit til ársreikninga þessara ára og þær stærðir uppreiknaðar m.v. framleiðslu á 120 þús. tonnum þá má áætla veltu sem nemur um 14,4 m. EUR á ári.
Mat á fjölda beinna og óbeinna starfa og þróun íbúafjölda	Fjöldi beinna nýrra starfa nær hámarki í um 30 manns sjö árum eftir að útflutningur hefst. Fjöldi óbeinna starfa sem verða til á svæðinu verði um 12 á sama tíma. Íbúar með afkomu vegna kalkþörungaverksmiðju verði um 90 á sama tíma.
Mat á beinum sköttum og öðrum tekjum	Árlegar greiðslur til ríkissjóðs geta numið um 65 m kr. og um 89 m kr. til sveitarfélaga þegar útflutningur er í hámarki og flest bein störf verða til. Árlegar greiðslur til lífeyrissjóða nema um 36 m. kr. þegar útflutningur er í hámarki og flest bein störf verða til.
Skattar og opinber gjöld sem renna til atvinnusvæðisins	Árlegar greiðslur til sveitarfélaga á atvinnusvæðinu geta numið um 89 m. kr. þegar útflutningur er í hámarki og flest störf verða til. Árlegar greiðslur til Súðavíkurbrepps vegna hafnargjalda og annarra gjalda geta numið um 56 m. kr. þegar útflutningur er í hámarki og flest bein störf verða til.

3.1.4 Áhrif mismunandi valkosta

Skoðaðir voru þrjú valkostir. Verði ekki gert ráð fyrir kalkþörungaverksmiðju við Langeyri þá verða engin áhrif á tilgreinda umhverfispætti, þ.e. óbreytt

ástand. Vegagerðin gerði kostnaðar- og framkvæmdaáætlanir fyrir valkost B og þrjár útfærslur fyrir valkost A (sbr. kafla um valkosti hér að framan).

Tafla 3.2 Mat á áhrifum mismunandi staðsetningar kalkþörungaverksmiðju í Súðavík.

<i>Umhverfispáttur</i>	<i>Valkostur A</i> <i>Kalkþörungaverksmiðja rísi á fyllingu við innanverða Langeyri</i>	<i>Valkostur B</i> <i>Kalkþörungaverksmiðja rísi á fyllingu um 800 m innan við Langeyri</i>	<i>Valkostur C</i> <i>Ekki verði gert ráð fyrir kalkþörungaverksmiðju</i>
<p>Félagslegir og hagrænir þættir</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Atvinnulíf ✓ Þjónusta 	<ul style="list-style-type: none"> • Jákvæð samfélagsleg áhrif sbr. samantekt hér að ofan. • Mögulega aukin þjónusta í þéttbýlinu samhliða nýjum stórum vinnustað. • Verksmiðjan getur haft neikvæð áhrif á ferðaþjónustu sem byggir m.a. á náttúrufegurð svæðisins. • Þessi staðsetning þrengir talsvert að iðnaðarsvæðinu á Langeyri. Einnig er þróun byggðarinnar settar skorður til lengri tíma litið, því verksmiðjan mun takmarka vöxt byggðarinnar til suðurs. Þó má segja að þessi staðsetning tengist betur þeirri starfsemi sem er nú þegar á Langeyri og þannig nýtist svæðið betur ef samnýta á Langeyri og starfsemina á landfyllingunni. • Þessi staðsetning hefur neikvæð áhrif á þá uppbyggingu sumarhúsa sem fyrirhuguð er skv. gildandi deiliskipulagi fyrir jörðina Hlíð innan við Langeyri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jákvæð samfélagsleg áhrif sbr. samantekt hér að ofan. • Mögulega aukin þjónusta í þéttbýlinu samhliða nýjum stórum vinnustað. • Verksmiðjan getur haft neikvæð áhrif á ferðaþjónustu sem byggir m.a. á náttúrufegurð svæðisins. • Verulega neikvæð áhrif á frístundabyggð sem fyrirhuguð er skv. deiliskipulagi í landi Hlíðar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Óbreytt ástand.

Umhverfispáttur	Valkostur A <i>Kalkþörungaverksmiðja rísi á fyllingu við innanverða Langeyri</i>	Valkostur B <i>Kalkþörungaverksmiðja rísi á fyllingu um 800 m innan við Langeyri</i>	Valkostur C <i>Ekki verði gert ráð fyrir kalkþörungaverksmiðju</i>
<p>Náttúrufarslegir þættir</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Eðlisrænir þættir ✓ Líffræðilegir þættir ✓ Landslag 	<ul style="list-style-type: none"> • Gera má ráð fyrir foki fínefna við Langeyri og byggðina vegna nálægðar við verksmiðjuna. Einnig má búast við foki inn fjörðinn en þar er minni byggð og lengra í hana. • Verksmiðjan stendur lægra en þjóðvegurinn og íbúðarbyggðin í Súðavík og verður hún því ekki mjög sýnileg frá byggðinni. Ásýnd Langeyrar og útsýni þaðan breytist þó talsvert. • Rafmagnsframleiðsla með gasi, sem verður tímabundin, eykur losun gróðurhúsalofttegunda. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gera má ráð fyrir minna foki efnis í þéttbýli vegna meiri fjarlægðar í verksmiðjuna. Fok eykst við Hlíð þar sem gert er ráð fyrir frístundabyggð. • Verksmiðjan er lítið sýnileg frá þéttbýlinu en meira sýnileg frá innri hluta fjarðarins. Áhrif á landslag í Hlíð verða veruleg. • Rafmagnsframleiðsla með gasi, sem verður tímabundin, eykur losun gróðurhúsalofttegunda. 	<ul style="list-style-type: none"> • Óbreytt ástand
<p>Öryggi og heilsa</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ofanflóð ✓ Hávaði 	<ul style="list-style-type: none"> • Hávaði við Langeyri og þéttbýlið eykst í öfugu hlutfalli við fjarlægð á milli verksmiðjunnar og byggðarinnar. • Hávaði verður, skv. frummatsskýrslu, innan viðmiðunarmarka fyrir íbúðarsvæði í reglugerð 724/2008 og innan leyfilegs gildis á lóðamörkum. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hávaði í þéttbýlinu minnkar eftir því sem innar dregur frá Langeyri og þéttbýlinu þar fyrir utan. Hávaði verður vel innan viðmiðunarmarka fyrir íbúðarsvæði í reglugerð 724/2008 og innan leyfilegs gildis á lóðamörkum. • Hávaði við jörðina Hlíð verður meiri eftir því sem verksmiðjan er staðsett innar. Það mun mögulega hafa áhrif á þá frístundabyggð sem fyrirhuguð er skv. deiliskipulagi á jörðinni Hlíð. 	<ul style="list-style-type: none"> • Óbreytt ástand

Umhverfispáttur	Valkostur A Kalkþörungaverksmiðja rísi á fyllingu við innanverða Langeyri	Valkostur B Kalkþörungaverksmiðja rísi á fyllingu um 800 m innan við Langeyri	Valkostur C Ekki verði gert ráð fyrir kalkþörungaverksmiðju
Inniðir og aðgengi <ul style="list-style-type: none"> ✓ Samgöngur ✓ Veitur ✓ Útivist ✓ Menningarminjar 	<ul style="list-style-type: none"> • Nálægð verksmiðjunnar við Langeyri hefur áhrif á ásýnd eyrarinnar og skerðir upplifun þeirra sem sækja þangað, m.a. á útivistarsvæðið ofan tjarnarinnar. • Talsvert er af þekktum menningarminjum á fyllingarsvæðinu. • Minjastofnun Íslands telur í umsögn um frummatsskýrslu að grafa þurfi könnunarskurði á framkvæmdasvæðinu og í setið á hafsbotni við Langeyri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aukin fjarlægð á milli verksmiðjunnar og Langeyrar dregur úr neikvæðri upplifun við Langeyri og þéttbýlið. • Þessi staðsetning hefur neikvæð áhrif upplifun og útivist í landi Hlíðar og áhrifin þar verða meiri eftir því sem innar dregur. • Ekki er vitað um menningarminjar á umræddu svæði. 	<ul style="list-style-type: none"> • Óbreytt ástand

3.1.5 Niðurstaða

Í heildina verða áhrif verksmiðjunnar á þéttbýlið minni ef hún verður staðsett innar í firðinum (valkostur B). Sú staðsetning mun þó hafa verulega neikvæð áhrif á jörðina Hlíð þar sem er fyrirhuguð sumarhúsabygging. Meiri óvissa fylgir landfyllingu innar eins og fram kemur í minnisblaði Vegagerðarinnar frá 3.8. 2018. Á fundi sveitarstjórnar Súðavíkurbrepps þann 14.9. 2018 var eftirfarandi bókað:

Liður 5. Valkostarákvörðun vegna kalkþörungaverksmiðju til afgangslu.

Valkostarákvörðunin var fyrst til umræðu á fyrsta fundi kjörtímabilsins. Þar voru kynntir 3 valkostir innan Langeyrar sem Vegagerðin greindi og kostnaðarmat. Á fundinum var einnig lagt fram minnisblað frá Gunnari Páli

Eydal þar sem lagt var til að fjórði valkosturinn, innar en hinir valkostirnir þrír yrði metinn. Samþykkt var að fá Vegagerðina til að meta fjórða valkostinn.

Fjórði valkosturinn var kynntur á þriðja fundi sveitarstjórnar í ágúst. Jafnframt kynnti byggingarfulltrúi samantekt kosta og galla valkostanna. Á fundinum var ákveðið að fara í vettvangsferð til Bíldudals, til að skoða verkmiðjuaðstæður og starfsemi íslenska kalkþörungafélagsins. Ferðin var farin 7. sept. og tókst vel.

Fyrir fundinum liggur valkostargreining og kostnaðarmat Vegagerðarinnar. Samantekt byggingarfulltrúa á fjórum valkostum. Samantekt oddvita á fjórum valkostum.

Samkvæmt þessum samantektum er þriðji valkostur, upp við Langeyri, hagkvæmastur tímalega og kostnaðarlega. Verktími er áætlaður 1 -2 ár og heildarkostnaður framkvæmdar er áætlaður 464 millj. – þar af er hlutur sveitarfélagsins 233 millj. – 50,2% af heildarkostnaði. Upphæðir eru með vsk.

Valkostur 1 er óhagkvæmasti kosturinn, heildarkostnaður er 614 millj. – þar af er hlutur sveitarfélagsins 370 millj. – 60,2% af heildarkostnaði.

Valkostur 4 er næst óhagkvæmastur, heildarkostnaður 538 millj. þar af er hlutur sveitarfélagsins 303 millj. – 56,2% af heildarkostnaði. Þá fylgir mesta óvissan með tíma og kostnað með valkost 4, þar sem staðsetningin er ekki í landi sveitarfélagsins.

Valkostur 2 er síðan með heildarkostnað 518 millj. – hlutur sveitarfélagsins 283 millj. – 54,6% af heildarkostnaði.

Allir valkostir eru innan marka hljóð og rykmengunar eins kynnt var á íbúafundi þar sem frummatsskýrsla var kynnt.

Sveitarstjórn hefur unnið markvisst samkvæmt viljayfirlýsingu við Íslenska kalkþörungafélagið að vinnslu kalkþörungna í Álftafirði. Fjöldi opinna funda hefur verið haldinn og skýrslur hafa verið unnar fyrir sveitarstjórn. Valkostarákvörðun vegna kalkþörungaverksmiðju byggir á þessari vinnu – allur ferillinn hefur verið unninn vandlega og gögn fundarins vegna staðsetningarinnar eru ítarleg.

Sveitarstjórn samþykkir samhljóða að fela valkost 3, sem mögulega staðsetningu kalkþörungaverksmiðju innan Langeyrar, samkvæmt minnisblaði Vegagerðarinnar, í aðalskipulagsvinnu og deiliskipsvinnu. Þetta svæði skal ná frá Þórðarsteinum, að Helluvík, krika Langeyrar.

Gögn Vegagerðarinnar verða sett inn á vefinn til kynningar.

Sveitarstjórn hvetur íbúa til að fylgjast vel með skipulagsferlinu framundan.

3.2 Samgöngubætur á milli Skutulafjarðar og Álftafjarðar

Metið var hvar heppilegast væri að staðsetja jarðgöng á milli Álftafjarðar og Skutulsfjarðar. Takmarkaðar upplýsingar lágu fyrir frá Vegagerðinni um verkfræðilega og jarðfræðilega þætti.

3.2.1 Markmið aðalskipulagsins

Vegir og jarðgöng

- ✓ Að tryggja öruggar og greiðar samgöngur í sveitarfélaginu.
- ✓ Að tryggja öruggar og greiðar samgöngur milli þéttbýlisstaða við Djúp og annarra svæða á Vestfjörðum.
- ✓ Að göngu- og hjólaleiðir verði raunhæfur valkostur í samgöngum, s.s. milli íbúðarbyggðar og atvinnusvæða við Langeyri.

3.2.2 Valkostir og áhrifþættir

Helstu **áhrifþættir** eru eftirfarandi:

Vegagerð. Áhrifasvæði vegagerðar er að mestu bundið við það svæði sem raskast við veginn sem er að meðaltali 15m frá miðlínu vegar en þar sem eru mjög háar fyllingar eða miklar skeringar getur svæðið orðið nokkuð stærra. Raskaða svæðið er m.a. hluti af öryggissvæði vegarins. Veghelgunarsvæði stofnvega samkvæmt vegalögum er í heild tvöfalt stærra, 30m frá miðlínu vegar, eða 60 m alls. Byggingar eru ekki heimilar nær stofnvegum en 100 m samkvæmt skipulagslögum. Veglínur valkosta eru að litlum hluta áætlaðar á núverandi vegstæði en að öðru leyti fer vegurinn bæði yfir raskað og óraskað land og í einu tilfelli á landfyllingu.

Jarðgangagerð. Fjallshlíðar í kringum áætlaða gangamunna verða fyrir áhrifum þegar laust efni og berg verður fjarlæggt úr þeim til að koma fyrir vegskálum.

- ✓ Að draga úr umferðarhraða á þjóðvegnum í þéttbýlinu og tryggja öryggi gangandi og hjólandi vegfarenda.
- ✓ Auka möguleika á vistvænum ferðamátum og efla almenningssamgöngur til nágrannasveitarfélaga.
- ✓ Að tryggja öruggar reiðleiðir innan sveitarfélagsins.

Efnistaka og efnislosun. Svæði þarf undir efnislosun úr göngum, vinnusvæði og vegi að þeim. Þessi svæði verða að hluta til innan veghelgunarsvæðisins en ná þó líklega út fyrir það, en það fer eftir aðstæðum í hverju tilfelli fyrir sig. Auk þess verða ákveðin svæði fyrir áhrifum vegna efnistöku.

Rekstur og nýting jarðganga eftir að framkvæmdatíma lýkur.

Staðarval ræðst m.a. af áreiðanleika samganga, þ.e. öryggi vegfarenda og ferðatíma. Hafa verður í huga að jarðgöng eru langtímafjárfesting og lega vegar og staðsetning jarðganga hefur afgerandi áhrif á lífsgæði íbúa og þróun byggðar til lengri tíma lítið.

Skoðaðir voru fjórir **valkostir** í aðalskipulagsvinnunni:

- A. Dvergasteinn – Fossar (í Ísafjarðarbæ)
- B. Sauradalur – Flugvöllur eða Naustahvilft (í Ísafjarðarbæ)

3.2.3 Mat á áhrifum

Vegagerð almennt breytir ásýnd lands og einnig geta orðið neikvæð áhrif á lífríki. Staðsetning jarðganga hefur talsverð áhrif á þróun byggðar og samfélag. Fari þjóðvegur ekki í gegnum þorpið, hefur það talsverða breytingu í för með sér miðað við stöðuna í dag. Eins geta jarðgöng í Sauradal

- C. Djúpagil - Naustahvilft (í Ísafjarðarbæ)
- D. Endurbætur á núverandi vegi

þrengt að þróunarmöguleikum þéttbýlisins. Jákvæðu áhrifin eru afgerandi og felast fyrst og fremst í auknu umferðaröryggi og styttri ferðatíma á milli Skutulsfjarðar og Álftafjarðar.

Tafla 3.3 Mat á áhrifum mismunandi valkosta til að bæta samgöngur á milli Álftafjarðar og Skutulsfjarðar.

Umhverfispáttur	Valkostur A Dvergasteinn - Fossar	Valkostur B Sauradalur – Flugvöllur eða Naustahvilft	Valkostur C Djúpagil - Naustahvilft	Valkostur D Endurbætur á núverandi vegi
<p>Félagslegir og hagrænir þættir</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Atvinnulíf ✓ Þjónusta 	<ul style="list-style-type: none"> • Jákvæð áhrif á þjónustu og atvinnulíf vegna bættra samgangna. Það verður raunhæfur valkostur að búa í Súðavík og stunda vinnu á t.d. Ísafirði, og öfugt. • Styrkir samkeppnishæfni svæðisins. • Þrengir ekki að byggð í þéttbýli. • Áhrifasvæðið nær útfyrir Súðavíkurrepp með bættum samgöngum. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jákvæð áhrif á þjónustu og atvinnulíf vegna bættra samgangna. Það verður raunhæfur valkostur að búa í Súðavík og stunda vinnu á t.d. Ísafirði, og öfugt. • Styrkir samkeppnishæfni svæðisins. • Getur takmarkað þróunarmöguleika í þéttbýli. • Aukinn umferðarhraði mun valda hávaðamengun í núverandi byggð. Ekki hefur verið greint hversu mikil þessi áhrif verða. • Áhrifasvæðið nær útfyrir Súðavíkurrepp með bættum samgöngum. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jákvæð áhrif á samfélag og þjónustu. • Styrkir samkeppnishæfni svæðisins. • Umferð fer í gegnum þéttbýlið og veldur óþægindum fyrir íbúa. • Áhrifasvæðið nær útfyrir Súðavíkurrepp með bættum samgöngum. Þessi leið er lengri en gert er ráð fyrir samkvæmt valkostum A og B. 	<ul style="list-style-type: none"> • Óvissa um umferðaröryggi. Verði umferðaröryggi ekki ásættanlegt verða neikvæð áhrif á samfélag og þjónustu, sem og samkeppnishæfni svæðisins. • Umferð fer áfram í gegnum þéttbýlið og veldur óþægindum fyrir íbúa.

Umhverfispáttur	Valkostur A Dvergasteinn - Fossar	Valkostur B Sauradalur – Flugvöllur eða Naustahvilft	Valkostur C Djúpagil - Naustahvilft	Valkostur D Endurbætur á núverandi vegi
<p>Náttúrufarslegir þættir</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Eðlisrænir þættir ✓ Líffræðilegir þættir ✓ Landslag og ásýnd 	<ul style="list-style-type: none"> • Kann að hafa áhrif á náttúru, svo sem búsvæði, gróðurfar og annað lífríki. • Veglína og gangamunnar hafa neikvæð áhrif á landslag og ásýnd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kann að hafa áhrif á náttúru, svo sem búsvæði, gróðurfar og annað lífríki. • Veglína og gangamunnar hafa neikvæð áhrif á landslag og ásýnd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kann að hafa áhrif á náttúru, svo sem búsvæði, gróðurfar og annað lífríki. • Hefur mikil neikvæð áhrif á strandsvæði. • Veglína og gangamunnar hafa mjög neikvæð áhrif á landslag og ásýnd vegna þrengsla við aðkomu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Framkvæmdir við Súðavíkurlíð og Kirkjubólshlíð munu væntanlega hafa í för með sér neikvæð áhrif á landslag og ásýnd svæðisins. Byggja þyrfti vegskála eða aðrar varnir og mögulega færa veginn fjær fjallshlíðinni undir hættulegustu giljunum.
<p>Öryggi og heilsa</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ofanflóð ✓ Hávaði 	<ul style="list-style-type: none"> • Vegurinn um Súðavíkurlíð og Kirkjubólshlíð, leggst af en ofan hans eru mörg þekkt snjóflóðagil. Aðstæður við jarðgangamunnann hafa ekki verið metnar m.t.t. ofanflóða. • Jákvæð áhrif vegna minni hávaða í þéttbýlinu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vegurinn um Súðavíkurlíð og Kirkjubólshlíð, leggst af en ofan hans eru mörg þekkt snjóflóðagil. Hluti Sauradals er á snjóflóða-hættusvæði en ekki liggur fyrir hvar fyrirhugaður gangamunni yrði staðsettur. • Hefur líklega neikvæð áhrif á hljóðvist í þéttbýlinu. Vegurinn yrði lengra frá byggð en núverandi vegur í þéttbýlinu, en á móti kemur að hámarkshraði yrði 90 km/klst. á nýjum vegi ofan byggðar. Greining á hljóðvist hefur ekki verið gerð. 	<ul style="list-style-type: none"> • Leiðin fer um hættusvæði ofanflóða við jarðgangamunnann. • Hefur neikvæð áhrif á hljóðvist í þéttbýlinu, þar sem öll umferðin fer þar í gegn. Búast má við aukinni umferð miðað við stöðuna í dag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Óvissa um umferðaröryggi. Núverandi vegur er oft ófær eða lokaður að vetri til vegna hættu á snjóflóðum og skriðuföllum. • Verulegar breytingar þarf til að gera veginn ásættanlegan m.t.t. umferðaröryggis. • Hefur neikvæð áhrif á hljóðvist í þéttbýlinu, þar sem öll umferðin fer þar í gegn.

Umhverfispáttur	Valkostur A Dvergasteinn - Fossar	Valkostur B Sauradalur – Flugvöllur eða Naustahvilft	Valkostur C Djúpagil - Naustahvilft	Valkostur D Endurbætur á núverandi vegi
Innviðir og aðgengi <ul style="list-style-type: none"> ✓ Samgöngur ✓ Veitur ✓ Útivist ✓ Menningar-minjar 	<ul style="list-style-type: none"> • Styttir leiðina á milli Álftafjarðar og Skutulsfjarðar og eykur umferðaröryggi miðað við núverandi ástand. Hefur því verulega jákvæð áhrif á samgöngur. • Engin áhrif á veitur. • Mjög jákvæð áhrif á útivist í þéttbýlinu, þar sem umferð þar mun minnka verulega. • Óvíst hver áhrif yrðu á menningarminjar við Dvergastein en þar var rekin hvalveiðistöð og víða eru sjáanlegar minjar. Svæðið er ekki á náttúruminjaskrá. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styttir leiðina á milli Álftafjarðar og Skutulsfjarðar og eykur umferðaröryggi miðað við núverandi ástand. Hefur því verulega jákvæð áhrif á samgöngur. Stytttri vegalend á milli Súðavíkur og Ísafjarðar en í valkosti A. • Skoða þyrfti neikvæð áhrif á vatnsból ofan þéttbýlis. • Mun líklega hafa neikvæð áhrif á útivist í þéttbýlinu. Það er háð veglínu. • Óvíst hver áhrif yrðu á menningarminjar. Svæðið er ekki á náttúruminjaskrá. 	<ul style="list-style-type: none"> • Erfiðar aðstæður – vegur á fyllingu við gangamunna. • Umferð færi áfram í gegnum þéttbýlið. • Stytttri vegur á milli Álftafjarðar og Skutulsfjarðar og aukið umferðar-öryggi hefur jákvæð áhrif á samgöngur. Hér er þó minni stytting en í valkostum A og B. • Engin áhrif á veitur. • Kann að hafa neikvæð áhrif á útivist í þéttbýlinu. Það er háð veglínu. • Óvíst hver áhrif yrðu á menningarminjar. Svæðið er ekki á náttúruminjaskrá. 	<ul style="list-style-type: none"> • Umferð fer í gegnum þéttbýlið • Óvissa um samgöngubætur. Núverandi vegur er oft ófær eða lokaður að vetri til vegna hættu á snjóflóðum og skriðuföllum. • Verulegar breytingar þarf til að gera veginn ásættanlegan m.t.t. umferðaröryggis. • Engin áhrif á veitur. • Kann að hafa neikvæð áhrif á útivist í þéttbýlinu. Það er háð veglínu. • Ekki líkleg áhrif á menningarminjar, þar sem svæðið er nú þegar verulega raskað. Svæðið er ekki á náttúruminjaskrá.

3.2.4 Niðurstaða

Djúpagil (valkostur C) er sísti valkosturinn af þeim sem greindir eru hér að framan. Íbúar telja óæskilegt að þjóðvegurinn liggja í gegnum þorpið með tilheyrandi truflun. Auk þess er sú leið lengst. Jarðgöng í Sauradal (valkostur B) myndu auka hljóðstig í þéttbýlinu en veglínur liggja ekki fyrir

og hljóðvistargreining hefur ekki verið gerð. Jafnframt myndu jarðgöng í Sauradal takmarka þróunarmöguleika ofan núverandi byggðar, því líklegt er að veglínan komi nálægt núverandi byggð og takmarki því stækkun hennar til suðurs og vesturs. Jarðgöng við Dvergastein (valkostur A) hafa minnst

neikvæð áhrif á þéttbýlið og því er sú leið valin hér. Allir þeir jarðgangavalkostir sem voru skoðaðir koma þó til greina. Úrbætur á núverandi vegi (valkostur D) geta ekki talist ásættanlegar til lengri tíma litið, nema umferðaröryggi verði álíka mikið og með jarðgöngum. Mikilvægt

3.3 Raflínur

Hér eru metin áhrif mismunandi valkosta við að hringtengja flutningskerfi raforku á Vestfjörðum.

3.3.1 Markmið aðalskipulagsins

Rafveita

- ✓ Að afhendingaröryggi raforku verði sambærilegt við önnur sveitarfélög á landinu.
- ✓ Að næg orka verði tiltæk fyrir íbúafjölgun og frekari uppbyggingu í atvinnulífi innan sveitarfélagsins.

3.3.2 Valkostir og áhrifaþættir

Helstu *áhrifaþættir* eru eftirfarandi:

- ✓ Uppsetning mastra og lagning jarðstrengja veldur jarðraski.
- ✓ Vegslóðar og jarðskaut valda jarðraski.
- ✓ Efnistaka og umferð veldur jarðraski, ásýndarbreytingum og truflun (framkvæmdatími og rekstartími).
- ✓ Raflínur, einkum loftlínur, hafa áhrif á ásýnd svæða. Línur liggja oft um óröskuð svæði, m.a. víðerni.
- ✓ Loftlínur geta haft áhrif á útivist, hljóðvist, fuglalíf og raf- og segulsvið.
- ✓ Jarðstrengir geta haft áhrif á jarðminjar, gróður og fornminjar.
- ✓ Helgunarsvæði loftlína (byggingarbann).
- ✓ Raflínur hafa áhrif á raforkuöryggi og atvinnuuppbyggingu.

er að áfram verði unnið að greiningu á kostum og göllum fyrrnefndra valkosta, einkum m.t.t öryggis og áhættu vegna ofanflóða.

- ✓ Að tryggð verði næg raforka og ásættanlegt afhendingaröryggi fyrir rekstur kalkþörungaverksmiðju við Langeyri.
- ✓ Að hlutfall endurnýjanlegra orkugjafa í orkunotkun verði sem hæst.
- ✓ Að stuðlað verði að aukinni orkunýtni.
- ✓ Að neikvæð umhverfisáhrif vegna línulagna verði lágmarkuð.

- ✓ Örugg afhending getur dregið úr brennslu jarðefnaeldsneytis.
- ✓ Náttúruvá getur haft áhrif á afhendingaröryggi.

Skoðaðir voru 4 *valkostir*:

- A. Hringtenging rafmagns með lagnaleið um fjarðarmunna milli Langadalsstrandar og Tunguskeiðis í Skutulsfirði.
- B. Hringtenging rafmagns með lagnaleið um dalbotna og heiðar milli Langadalsstrandar og Tunguskeiðis í Skutulsfirði.
- C. Tvöföldun á vesturlínu, frá Hrútatungu að Mjólka.
- D. Óbreytt afhending rafmagns, þ.e. raflínur og/eða rafstrengir frá Langadalsströnd að Hvítanesi og Vigur annars vegar og frá Tunguskeiði í Skutulsfirði um Sauradal að Hattardal hins vegar.

3.3.3 Mat á áhrifum

Tafla 3.4 Mat á áhrifum mismunandi valkosta við að hringtengja flutningskerfi raforku á Vestfjörðum.

Umhverfispáttur	Valkostur A Hringtenging rafmagns um fjarðarmunna	Valkostur B Hringtenging rafmagns um dalbotna og heiðar	Valkostur C Tvöföldun á vesturlínu (Hrútatunga- Mjólká)	Valkostur D Óbreytt afhending rafmagns
<p>Félagslegir og hagrænir þættir</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Atvinnulíf ✓ Þjónusta 	<ul style="list-style-type: none"> • Hringtenging rafmagns mun hafa jákvæð áhrif á atvinnuuppbyggingu og þjónustu. Bætt afhendingaröryggi rafmagns kann einnig að hafa jákvæð áhrif á búsetuþróun. Áhrifin geta náð til stærra svæðis en hreppsins. • Byggingarbann við loftlínur getur haft neikvæð áhrif á aðra uppbyggingarmöguleika, en áhrif af jarðstreng eru mun minni. • Áhrif á ferðaþjónustu eru einnig háð áhrifum á náttúru og menningarminjar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hringtenging rafmagns mun hafa jákvæð áhrif á atvinnuuppbyggingu og þjónustu. Bætt afhendingaröryggi rafmagns kann einnig að hafa jákvæð áhrif á búsetuþróun. Áhrifin geta náð til stærra svæðis en hreppsins. • Byggingarbann við loftlínur getur haft neikvæð áhrif á aðra uppbyggingarmöguleika en áhrif af jarðstreng eru mun minni. • Áhrif á ferðaþjónustu eru einnig háð áhrifum á náttúru og menningarminjar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hringtenging rafmagns mun hafa jákvæð áhrif á atvinnuuppbyggingu og þjónustu. Bætt afhendingaröryggi rafmagns kann einnig að hafa jákvæð áhrif á búsetuþróun. Áhrifin geta náð til stærra svæðis en hreppsins. • Afhendingaröryggi verður lakara en í valkosti A og B, því línurnar verða samsíða og því háðar sömu veðurskilyrðum. • Ekki neikvæð áhrif á ferðaþjónustu vegna rasks. 	<ul style="list-style-type: none"> • Markmiðum um aukið afhendingaröryggi og næga raforku verður ekki náð. • Neikvæð áhrif, hindrar fyrirhugaða atvinnuuppbyggingu og rekstarkilyrði núverandi fyrirtækja verða ekki ásættanleg.

Náttúrufarslegir þættir

- ✓ Eðlisrænir þættir
- ✓ Líffræðilegir þættir
- ✓ Náttúruminjar
- ✓ Víðerni
- ✓ Landslag og ásjúnd

Öryggi og heilsa

- ✓ Ofanflóð

<ul style="list-style-type: none">• Nýlagning lína/strengja (auk efnistöku og veglagningar) kann að valda raski á jarðminjum og lífríki, það á sérstaklega við um jarðstreng, einkum ef hann liggur um fjörur. Loftlínur geta einnig haft neikvæð áhrif á fuglalíf sem er ríkulegt í fjarðarmunnum, sérstaklega í Inndjúpinu.• Í Inndjúpinu mun lagnaleiðin þvera svæði á náttúruminjaskrá. Aðalskipulagið gerir einnig ráð fyrir hverfisverndarsvæði á Hvítanesi vegna selaláturs.• Nýlagning loftlína mun hafa neikvæð áhrif á landslag og ásjúnd fjarðanna en ekki er líklegt að jarðstrengur hafi sömu áhrif.• Öruggetur afhending raforku getur dregið úr brennslu jarðefnaeldsneytis og haft þannig jákvæð áhrif á loftslag.	<ul style="list-style-type: none">• Nýlagning lína/strengja (auk efnistöku og veglagningar) kann að valda raski á gróðri og hugsanlega jarðminjum, sérstaklega jarðstrengur. Skóglendi einkennir dalbotnana.• Lagnaleiðin mun þvera svæði á náttúruminjaskrá í öllum fjarðarbotnunum.• Nýlagning loftlína mun hafa neikvæð áhrif á landslag og ásjúnd, þar sem dalbotnar einkennast af lítt snortnu landi og takmarkaðri mannvirkjagerð.• Nýlagning lína/strengja kann að skerða víðerni á hálendi Vestfjarða, en það er háð lagnaleið. Skerðing verður þó væntanlega takmörkuð vegna fyrri áhrifa af mannvirkjum í dalbotnum.• Öruggetur afhending getur dregið úr brennslu jarðefnaeldsneytis og haft þannig jákvæð áhrif á loftslag.	<ul style="list-style-type: none">• Áhrif verða takmörkuð, þar sem línan myndi almennt liggja samsíða núverandi línu og lítil breyting yrði á umhverfinu.	<ul style="list-style-type: none">• Óbreytt ástand veldur ekki auknu umhverfisraski.• Óbreytt ástand dregur ekki úr brennslu jarðefnaeldsneytis sem hefur neikvæð áhrif á loftslag.
<ul style="list-style-type: none">• Bætt afhending rafmagns getur haft jákvæð áhrif á öryggi í hreppnum.	<ul style="list-style-type: none">• Bætt afhending rafmagns getur haft jákvæð áhrif á öryggi í hreppnum.	<ul style="list-style-type: none">• Bætt afhending rafmagns getur haft jákvæð áhrif á öryggi í hreppnum.	<ul style="list-style-type: none">• Loftlína liggur um Fossadal, Rauðkoll og Saurdal, þar sem snjóflóð og veðurfar

Umhverfispáttur	Valkostur A <i>Hringtenging rafmagns um fjarðarmunna</i>	Valkostur B <i>Hringtenging rafmagns um dalbotna og heiðar</i>	Valkostur C <i>Tvöföldun á vesturlínu (Hrútatunga- Mjólka)</i>	Valkostur D <i>Óbreytt afhending rafmagns</i>
<p>✓ Hávaði</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Loftlínur geta haft neikvæð áhrif á hljóðvist og raf- og segulsvið. • Möstur geta valdið zinkmengun. 	<ul style="list-style-type: none"> • Loftlínur í dölum og fjalllendi veita þó minna öryggi þar sem hætta er á ofanflóðum og ísingu. • Loftlínur geta haft neikvæð áhrif á hljóðvist og raf- og segulsvið. • Möstur geta valdið zinkmengun. 	<ul style="list-style-type: none"> • Loftlínur í dölum og fjallendi veita þó minna öryggi þar sem hætta er á ofanflóðum og ísingu. • Loftlínur geta haft neikvæð áhrif á hljóðvist og raf- og segulsvið. • Möstur geta valdið zinkmengun. 	<p>geta ógnað öryggi afhendingar.</p>
<p>Innviðir og aðgengi</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Samgöngur ✓ Veitur ✓ Útivist og ferðamennska ✓ Menningarminjar 	<ul style="list-style-type: none"> • Auknir möguleikar á uppbyggingu. • Loftlínur geta haft neikvæð áhrif á útivist og ferðamennsku. • Aðalskipulagið gerir ráð fyrir hverfisverndarsvæðum á Ögurnesi og Fæti vegna menningarminja. Jarðstrengir geta raskað menningarminjum. 	<ul style="list-style-type: none"> • Auknir möguleikar á uppbyggingu. • Loftlínur geta haft neikvæð áhrif á útivist og ferðamennsku. • Jarðstrengir geta raskað menningarminjum en færri þekktar minjar eru í dalbotnum og á heiðum en á annesjum. 	<ul style="list-style-type: none"> • Auknir möguleikar á uppbyggingu. • Neikvæð áhrif á útivist og ferðamennsku verða mjög takmörkuð, þar sem línan mun liggja samsíða núverandi línu frá Hrútatungu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Takmarkar möguleika á uppbyggingu, s.s. ferðaþjónustu og sumarhúsabygðar á svæðum sem eru án veitukerfis. • Engin uppbygging skerðir ekki ný útivistarsvæði og menningarminjar eru ekki í hættu. • Loftlína um Sauradal kann þó að hafa neikvæð áhrif á útivist í Súðavík.

3.3.4 Niðurstaða

Hringtenging flutningskerfis raforku á Vestfjörðum er ekki hluti af kerfisáætlun Landsnets (drögum í júní 2018). Stofnunin vinnur nú að því að greina möguleika á að leggja raflínur í jörðu á Vestfjörðum en virkni jarðstrengja er takmörkuð tæknilega séð og er m.a. háð lengd þeirra innan tiltekins kerfis. Þeirri greiningarvinnu er ekki lokið, eins og fram kom í kafla um raforku.

Hringtenging rafmagns, óháð legu eða gerð, er líkleg til að hafa jákvæð áhrif á samfélag og hagræna þætti (atvinnulíf og þjónustu). Hringtenging mun hafa neikvæð áhrif á náttúru en áhrifin eru þó háð útfærslu. Óbreytt ástand hefur fremur neikvæð samfélagsleg áhrif en engin áhrif á náttúru. Áhrif jarðstrengs myndu almennt hafa minni umhverfisáhrif en það er þó háð aðstæðum á hverjum stað.

Jarðstrengir geta valdið meira raski á gróðri, lífríki og jarðminjum en loftlínur hafa meiri áhrif á fuglalíf, landslag og ásýnd. Áhrif lagnaleiðar um dalbotna hefur meiri áhrif á gróðurfar, náttúruminjar og víðerni. Lagnaleið um fjarðarmunna hefur meiri áhrif á lífríki, jarðminjar, landslag og ásýnd. Óbreytt ástand hefur lítil áhrif á þessa þætti, nema á loftslag. Jarðstrengir eru líklegri til að raska menningarminjum í samanburði við loftlínur. Rask á náttúru- og menningarminjum getur haft neikvæð áhrif á ferðaþjónustu.

Niðurstaða matsins er að gera ráð fyrir línu yfir fjarðabotna og heiðar. Það byggir m.a. á því að ekki liggur fyrir hvort það er mögulegt að leggja línu yfir firði og með annesjum. Raflína í fjarðabotnum mun auðveldlega tengjast virkjunum í Djúpinu, verði þær að veruleika. Stefna hreppsins er sú að við línulagnir verði sá valkostur sem hefur minnst umhverfisáhrif valinn.